

Amerika.

19de Aargang.

Madison, Wis., Fredag den 24de Juli 1903.

No. 60.

Norge.

Markvekten. Syd og Nord.

Fra Trondhjem skrives til "Landsbl": Sommeren har været lidt for tør iaar og lidt for kold ogsaa. Søndenfjelds ser man det bedst af det vistnok noksaa lange, men temmelig tynde Græs. Ageren staar heller ikke saa godt, som ønskeligt kunde være.

I Bygderne nærmest Kristiania ser det noksaa bra ud; men efter som man kommer nordover forbi Hamar, bliver det daarligere.

Det tør komme af, at den Varmeperiode, som i Mai drev Græsset frem i de sydlige Bygder, sandt Sneen fremdeles liggende opover Dalene.

I det trondhjemske kan man se omtrent samme Fænomen. I Dalbunden og Bygderne langs Fjorden, hvor Sneen gaar tidligt væk, der er Græsvegeten frodig og tæt; men paa de høiere liggende Gaarde staar baade Uger og Eng langt tilbage.

Nordenfjelds har der desuden i flere Uger været tørt og koldt, saa Markvekten har staaet rent i Stampe. I de sidste Dage er der dog indtraadt en Bending til det bedre. Luften har været trykkende hed med Torden og sterke Regnbyger iblandt.

Hvis Veiret holder sig varmt og fugtigt, vil Slaatten vistnok endnu blive udsat baade to og tre Uger for at give Græsset Tid til at voge. Landbruget har nu i Trøndelagen haft en Række magre Aar, saa et godt Høstudbytte iaar vil have megen Betydning.

Slogdriften har man naturligvis maatte falde tilbage paa, naar Jordens Aflastning har vist sig utilstrækkelig. Søndenfjelds har Skogen været herjet af Slogmarken, der paafører Skog-eierne betydelige Tab. Den har endnu ikke udstrakt sine Herjinger til det Nordenfjeldske; men Skogen har dog ogsaa der iaar lidt meget.

Der indtraadte nemlig i Mars et ganske usædvanligt Mildveir, som bragte Ungskogen, særlig Furuen, til at stude lange Stud. Efterpaa kom der starp Kulde, saa de unge, safslybte Stud frøs væk, og nu staar Ungfuruer i Tusenvis med tør Top. Granen synes at have berget sig bra; man ser kun en og anden med rød, fortørret Top.

Trondhjems Marked holdes i disse Dage. Baade Lørdag, Søndag og

Mandag strømmede Folk til Byen med sine Produkter.

Husfliden staar, som bekendt, højt i Trøndelagen, og det faar man et tydeligt Indtryk af naar man gaar over Torvet en Markedsdag. Kurvarer findes i Mængde ved Siden af andre Trøvarer. Borde og Stole af fineste Arbejde staar Side om Side med de simpleste og billigste Sager. Her er noget for alle. Udtaarne Skabe og Lænestole, fra hvis Arme Dragehoveder griver en imøde, er spredt indimellem alt det øvrige. Kvinderne møder frem med store Kuller af Badmel, Flo-neller, Strier og Lærred samt Vaskæder i brogede, gammeldags Mønstre.

Hestehandlere kjører frem og tilbage gennem Gaderne, og der udfoldes et broget Markedsliv hele Byen over helt ned til Bryggerne, hvor Tjæretønder i lange Rækker besigtiges prøvende af Fiskere uden fra Fjordbygderne. Betænksomt letter Fiskerne paa Tønden for at kjende, om Eierne har faldt den, saa han ikke bliver snydt paa Indholdet, ialfald hvad Kvantiteten angaar, Kvaliteten er det vanskelige at bestemme. Et Resultat af Prøven tilfredsstillende, ser Fiskeren sig om efter Tjærens Eier, og saa begynder man at underhandle om Prijen, mens man flittig snur Straalen mellem Tønderne og sender en Straale brun Tobakssaus i Retning af Underhandlingens Gjensstand.

Der synes at være en Mængde Markedsvarer iaar. Folk maa formodentlig søge at skaffe sig lidt Ekstrafortjeneste paa Husflidens Produkter, siden Landbruget giver saa magert Udbytte.

Et Statens Forfatterstipendier

er et paa 850 Kroner tildelt Andreas Haukland, som nu ogsaa har faaet 400 Kroner af Schäffers Legat. Riklededepartementet har sølt sig bunden af den Indstilling, som Fatterforeningen for en Tid siden afgav. Det turde dog hælde, at Mange, som har læst Hauklands Kraftprodukter, vil studse ved, at det er saadan literær Virksomhed, som nu skal paastjønnes med Statsstipendier. Ingen vil frakjende Haukland et literært Talent. Men Indholdet af hans Bøger er lagt saa ensidig og brutal i hans Jægers Retning, at det virker i høi Grad frastødende. Sligt vidner hverken om Kultur eller Hjertelag.

Ovenstaaende er hentet fra det radi-

kale Blad "Midarø". Vi maa med Skam bekjende, at vor Indsigt i Hr. Hauklands literære Ydelser er saa ringe, at vi ingen selvstændig Mening tør udtale derom. Men den Undskyldning for Statsraad Wegelsen, at han har sølt sig bunden af Forfatterforeningens Indstilling, lader sig ikke høre. Thi da det gjaldt at skaffe en Driftstilling til Hr. Per Sible, da satte Hr. Wegelsen sig ud over Indstilling.

Det er et skjønt Billede dette: En Prest og Kirkeens Styre, som brøder den saglyndige Indstilling for at lesle med Maalkstrævet, men som ikke tør bryde, naar det gjælder at tage Afstand fra den pornografiske Literatur.

Landets Ledelse er i gode, sterke og rene Hænder nu. "Morgenbl"

Dødsfald.

— Lensmand i Hørs Konrad Magnus Havig er afgaaet ved Døden i en Alder af 65 Aar. Han har været Lensmand i Hørs siden 1872.

— En af Arbejderbevægelsens Frædre i Landet, Murer Bernhard Hansen er død, 85 Aar gammel. Han var en af Markus Thranes ivrigste Tilhængere og maatte i 1855 bøde med Strafarbejde for sin Agitationsvirksomhed.

— Fhv. Sorenskriver Andreas Dals Lund er afgaaet ved Døden i en Alder af 84 Aar. Afspøde var i en Arrække Sorenskriver i Gjerpen, fra hvilket Embede han tog Afsted i 1895.

— Bogtrykker P. E. Johannsen er Mandag Eftermiddag efter kun et Par Dages Sygdom afgaaet ved Døden af Hjertelammelse i en Alder af 65 Aar, skriver "Fædrelandsvennen" i Kristiansand.

Han havde paadraget sig en Forkjølelse, som fremløbte et Anfald af Bronkit med Vandbrætsbesværligheder, hvoraf han gjentagende har lidt men hans Tilstand var dog ikke saaledes, at nogen overhængende Fare syntes forhaanden. Saa er der indtraadt en Hjertelammelse, som uventet hurtigt har endt hans Liv. Saa sent som Lørdag var han paa Kontoret, og Søndag sad han delvis oppe.

Johannsen var født 15de Mai 1838 i Bergen og kom i 13 Aars Alderen i Bogtrykkerlære hos Johan D. Beger i Bergen og senere hos Bogtrykker Rasmus Dahl, hvor han blev udlært som Typograf i 1859. Efterat ha arbejdet et Aars Tid som Typograf hos Johan

Beger, kom han i 1860 til S. A. Steens Bogtrykkeri her i Byen hvor han arbejdede i 11 Aar, indtil han i 1872 for at opnaa bedre Udkomme for sig og sin Familie, Hustru og 5 Børn, der blev igjen hjemme, reiste til Chicago, hvor han arbejdede først paa "Amerika"s og senere paa "Scandinavens" Trykkeri.

I 1874 vendte han tilbage hertil og grundlagde fra Aptaar 1875, sammen med D. Chr. Tangen, "Johannsen & Tangens Bogtrykkeri" og fra Juli Maaned samme Aar Bladet "Fædrelandsvennen", hvis Udgivere Firmaet senere har været. Sammen med sin Kompagnon har han senere, trods ofte svigtende Helbred, ved Nødsomhed og Flid, fra først af under trange Forhold og med haardt Slid arbejdet Forretningen fremover til dens nuværende Standpunkt. Han har været et interesseret Medlem af Haandværkerforeningen og i længere Tid Medlem af dens Bestyrelse. Som Arbejdsgiver har Johannsen altid staaet i det bedste Forhold til sine Arbejdere ogsaa andre vil ha lært ham at kjende som den, der ikke sa nei, naar man bad ham om Hjælp. Hans Efterfølger i Firmaet blir hans ældste Søn Thv. Johannsen, der i flere Aar har arbejdet i Forretningen som Faktor.

Fra Fjeld og Fjord og Dal.

Basser Kapel indvieles isf. "Tønsberg Bl." af Biskop Bang, der talte over Ordene: "Salige er de, som bor i Herrens Hus. De skal stadig love dig." Der er megen Tilfredshed over, at Kapellet er færdigt.

St. Hansdag blev der paa Flisfundet i Masnes fundet en Flaske, som var gravet ned i Jorden i en Alens Dybde. Flasken indeholdt 1000 Kr i 5, 10, 50 og 100-Kroner-Sedler. Flasken kom for Dagen under Grabning for Grundmuren til en ny Bygning, som Eierne i Flisfundet agter at opføre. Paa Tomten har før staaet et Hus, som aldrig blev rigtig færdigt, og i gamle Dage har der boet 2 gamle Unglarer paa Gaarden, og de var meget gjerrige. Man antager, at Pengene er gravet ned af disse. Det fundne er overleveret Myndighederne. ("Jndlandsp.")

Brug Gas som Brændsel.

Saa bitte liden.

(Af Past. G. Wang.)

Hvis du har læst *Marryat*, min Læser, huffer du kanske endnu hans morsomme Beretning om Pigen, som havde været uheldig og faaet en Arving, længe før den tilbørlige Tid, men som fuldstændig afvæbnede sin strenge Modmor, ja, endog fra Anklage drog hendes summe Hjerte over til Forsvar blot ved de saa Ord: "Ja, men han var saa bitte liden"! Vi kloge og energiske Mænd har ofte ikke Ord nok for slig kvin- delig Svagthed og Inkonsekvens, men ser vi os selv lidt nærmere efter i Sømmene, finder vi ofte samme Undskyldning tagen for fuld god: "Det er bare en Smaating, som ikke er værd at bryde sig om".

Fjærend jeg gaar videre, vil jeg bede rigtig vakkert om lidt Naade og Barmhertighed. Jeg ved nok hvad det er at stille Haanden i en Svæpserede. Jeg huffer godt, hvorledes det gik mig, da jeg for etpar Aar siden havde skrevet et, om jeg selv skal sige det, noksaa godt og fornuftigt Stykke om Temperance- sagen, hvori jeg bad saa pent om, at alle Venner af Afholdsarbejdet vilde tage Sagen for Alvor og ikke skjæmme den gode Sag bort ved Gumbug og Jur. Mindst 11 Rid- dere af bedrøvelige Skikkelser med Per Langelad i Spidsen satte an paa mig bare i "Skandinaben" og aad mig rent op, — næsten da. Og stnggest blandt dem alle bar sig en gudfrygtig Mand, som vilde, at vi skulde lyve ligeoverfor Fyrløserne, og en anden, som vilde, at vi lige- som Carrie Nation, skulde gaa løs paa dem med Klubber. Med disse sørgelige Minder endnu friske er det da, jeg nu beder mine kloge Læsere at være lidt naadige mod mig den- negang og huffe paa, at det, jeg skriver, dog er saa bitte lidt mod, hvad de selv og saadanne Matadorer som Per Langelad sender ud i Verden Gang efter Gang.

Jeg er en meget ensoldig Mand og kan for min bare Død ikke for- staa, hvorfor Prof. Stub, som har mestret baade Syro-Raldæist og Persist, lader Formand Koren og Pastor Nordby undertegne og sende affted et Takkelegrom til Kongen af Norge, hvori de kalder ham "King of the United Kingdom, Norway and Sweden". For mig høres dette dobbelt rart, da jeg tem- melig godt huffer, at jeg som 6-aarig Gut fik Juling af Skolekameraterne, fordi jeg paastod, at Svenskerne havde erobret Norge, saa der nu virkelig var et forenet Kongerige Norge og Sverige, — altsaa netop, hvad Svenskerne saa ofte har paa- staaet og villet fordrumme Folk til at

tro. Formand Koren, som dengang var Lærer paa Nissens Skole, for- klarede os imidlertid, at der var to Kongeriger, Norge og Sverige, men at disse to Riger var forenede under samme Konge. Kalb nu denne Unge liden eller sig, at det bare er en Trykfeil, men faar denne Trykfeil om et forenet Rige Lov at leve op, da bliver Ungen saa styg, at jeg tror, vi gjør bedst i at gaa hen og gjøre Ende paa ham med det samme.

Jeg synes forresten ikke at For- mand Koren og gamle hædervær- dige Past. Ottesen og andre har stort at takke Kongen for dette fore- nede Rige for. Vi ved herover, at den norske Synode har mange gjæve og dygtige Mænd, og at Synoden gjennem disse har gjort et godt og karligt Arbejde her. Hvorfor skal da Kong Bernadotte sætte Mænd som Formand Koren og andre i anden Klasse? Jeg paastaar, at det er en Fornærmelse mod disse gjæve Mænd at kalde dem anden Klasse's Folk, og skulde rigtig glædes inder- lig, om disse Riddermænd, — thi det har deres Arbejde gjort dem til, længe før noget kongeligt Dingel- dangel blev hængt dem om Halsen, — vilde afvise sligt. Det er vel kanske formeget at vente, at de nu skulde gjøre som Eventyrforfatteren As- bjørnsen, da de vilde hænge en Orden paa ham derhjemme. Han sendte nemlig Stadsen tilbage og skrev blot: "Jeg tillader mig at sende disse Sager tilbage". Men det er meget at ønske, at sligt ikke vil gjentage sig her. For det første er det ligefrem mod en af Kongres- sen udstedt Lov at bære fremmede Ordensstegn for amerikanske Bor- gere, og det er godt, at Folk erin- drer denne Omstændighed, som syn- nes altfor lidet kjendt blandt os. Men der er ogsaa andre Grunde, som burde tale imod sligt. Det er dog blandt fornuftige Folk i Norge anseet som et Uvæsen, dette Ordens- væsen. Meget modstræbende gik Stortinget i sin Tid ind derpaa og ene og alene for at indskrænke Flom- men af svenske Ordener, som be- gyndte at hænge endog udenpaa Vinterstrakterne derhjemme. Der har ogsaa flere end en Gang hævet sig Stemmer i Stortinget for at faa Uvæsenet affskaffet ved ligefrem For- bud mod at bære Ordener. Men fjærend jeg gaar fra dette, maa jeg gjøre en Tilstaaelse. Det skulde da være ganske deiligt at faa en Orden! Fik jeg den, skulde jeg vel ikke klage, om de gjorde mig til en Mand af anden eller tredje Klasse. Og naar nu jeg, som er en saadan Principer- nes Mand, lader dette Døstke komme frem fra mit Hjernes skjulte Braa, hvor kan jeg da vide, om ikke gan- ske andre store Mænd i det Sam- fund, som jeg tjener, kunde gaa der

med lignende Lyster? Kanske baade Formand Pedersen og Formand Paalsen og Formand Olsen nu i sit stille Sind venter paa, at Naadens Sol skal gaa op over dem, saaat Kong Bernadotte sender dem et Ordensstegn! Ja, saa har vi Vice- formænd og store ledende Prester; skulde ikke Tiden ogsaa for dem komme til at kunne se ud efter lidt Anerkjendelse af det Slags, som kan hænges udenpaa og sees af andre? Jeg er vis paa, at der er flere, end mig, som gjerne vilde være med og gramse i Fadet, om der var noget at faa. Dette er jo ogsaa et bitte lidet Barn; men begynder jeg først at tænke paa, og saa lidt efter lidt at jage efter andres Ros, da tror jeg ikke, Ungen fortjener at leve op. Slaa ham heller strag ihjel, — tænk paa det, I ledende Prester og store Mænd i vore forskjellige Samfund!

Den Ronge over det forenede Rige maa være en svært høflig Mand. Til ham kan du skrive og faa Svar, om du vil vide, hvorledes du kan lære at spille Whist eller endog kan- ske at danse. Tag dog først af dig Prestekraven, om du er Prest, det er ikke godt at spise Grisehytte med Samarie paa heller. Det var nok en anden Ronge, tænker jeg, som slog Haaten af en Bonde oppe i Trondhjem, fordi han stod og gloede paa han, men til denne kan du trygt skrive uden engang at faa Stryg derfor. Nu bliver det ikke saa godt for Professor Ostedal at forlælle Skrøner mere, for saa kan bare en anden Professor skrive til Kongen og faa Rede paa Sagen. Skade, at det er saa længe siden, Pastor Erik L. Petersen i Farthault døde; nu kan vel neppe Kongen skaffe Oplysninger om en vis Pro- fessors Besøg i Paris i gamle Dage, medens Petersen just var der. Den Udvei, at skrive til sin Ven Kongen, er i grunden meget nem og hyggelig. Baade jaar man nyttige Oplysning- ger, og Brevet kan man lade andre læse, saa de kan se, hvilken Karl man er, som faar Breve fra selve Kongen. Det er jo næsten jævngodt med at blive Ridder af Valz af anden Klasse. Endnu er Brevet vistnok ganske lidet, men lad det en- delig voge. Være skriv, skriv, skriv! "Dette er en deilig Unge", sagde en vis Mand, da han saa, at Ratten havde Klør.

Men nu kommer jeg med en Unge, som har faaet Lov at voge sig stor altfor længe. Der klages over, at saa mange af Presterne unblader at møde ved vore Aarsmøder. Det kan have sine gode Grunde. Mange Prester er saa stindfattige, at det er dem en Umulighed at komme. At de af den Grund trænges i Bag- grunden, ja af mundlaade store Mænd blandt de "ledende Prester,"

—atter et vakkert Barn med store Klør, — betegnes som Tramps og erkæres at være uden Gvner for sin Gjerning, faar de lære, og kan bære det, da mangengang Menighebernes Vidnesbyrd om saadanne fattige Prester viser den Kjærlighed og Taknemmelighed, som deres Gjer- ning har vundet dem derude, hvor de arbejder under Forsagelse og med Trost, uden alt Bram og Brast. Dette kan en trofast Arbej- der nok bære. Men der er andre Prester, som kunde komme, men nu ikke vil. De klager over, at om de kom, var det dog til ingen Nytte. Jeg siger ikke, at dette Forhold er ret, men kun, at det virkelig er til- stede. Og ser vi hen til, hvorledes Komiteer oftest besættes ved vore Møder, finder vi en noksaa god Forklaring. Alt er firt og særbdigt i Forveien i de smaa Konklaver. Til Komiteerne vælges de udvalgte; disse har Sagerne i sine Hænder paa Forhaand, de er de styrende og ledende. Skulde det ikke virkelig være paa høi Tid at faa lidt frisk Luft ind i Komiteerne? Var det ikke værd engang imellem at prøve nye Kræfter? Formand Dahl er en dygtig og bra Mand; det har han vist tilfulde. Men der skal en ganske ualmindelig stærk Karakter til at staa imod Trykket fra dem, som fører det store Ord ved alle Leilig- heder. Jeg figter her til bestemte Rjendsgjæringer, som jeg ved Lei- lighed skal komme tilbage til og udhæve noget nærmere, fordi det virkelig er nødvendigt, at en For- andring sker. Formand Goyne var ikke let at rokke, hvor han havde taget sit Standpunkt. 'Havde han dannet sig en Overbevisning, var denne baseret paa Grunde, derfor lod han aldrig med Vilje en ukjendt og ugrundet saakaldt "Overbevis- ning" om en Sag eller en Person indvirke paa sin Optraeden, og mindst, hvor dette kunde være til nogen Mand's Skade. Jeg spoler mig overbevist om, at Formand Dahl ogsaa vil forbeholde sig frie Hænder til at handle efter grundig Overveielse og eget bedste Skjøn. Derfor bør ogsaa de "ledende Pre- ster" tage Nev i Seilene og ikke komme ind under, hvad Pastor Gulteng, rettignok i en anden For- bindelse, betegner som "Uforstam- methedens Naadegave". Det, som jeg her antyder, er virkelig et Barn, der ligesom Trolungen burde tages ud og piffes tre Forsvagskvelde paa Rad for at komme efter, om ikke Troldeklabet til Slutning skulde maatte ud. Ligesaa godt først som sidst, thi Ungen har "Klør".

Nu vil jeg frøne lidt, — en deilig Unge, vil du vel sige. Nuvel, lad det da bare være en Lantereise, et Bispog nebe paa Jefferson Prairie,

en af mine første Menigheder, som jeg endnu bærer saa tæt op til mit Hjerte. Store Forandringer er indtraadte; de fleste af de gamle ligger nu paa den heilige Gravplads, og naar Folk har Raad dertil, maa de vel faa Lov at sætte et vakker Mindepaa sine kjæres Grave. Men naar en Gravsten skal koste 300, 400, ja op til \$700 Dollars, da bliver dette unægtelig vel meget. Det stemmer ikke med kristelig Ydmyghed under Sorgen, aander ikke heller det kjærlige Hensyn til andre, som, om Sorgen er nok saa dyb, dog ikke har Raad til at ofre Hundreder paa en Gravsten. Javist, det er en liden Ting, men drager ikke det første Øieblik paa en Afvei ofte uænkli flamme følger efter sig?

Lad os nu fra denne prægtige Gravplads, hvor saamange Tusinder af Dollars er nedlagte i det kolde Marmor, se ind i den nye Kirke, som de tre Menigheder, der nu er forenede, har faaet sig istaet for sine to gamle Gudshuse. Alt er vakker, sti fuldt og rigt. At der nu prædiktes paa Engelsk, er vist i sin Orden; de gamle, som kun forstod sit Modersmaal, er borte, og de unge taler, som rimeligt, Landets Sprog.

Men for al Verden, hvad er dog dette, som saa ganske skjæmmer den ellers vakre Kirke? Jeg ved ikke, om det er Dagon, Baal eller Malach, men bag disse Memorials eller Mindetavler ser jeg et offhyeligt Drag: hoveit stikke frem. Mit Hus er et Bedehus, siger Jerseren, men han siger ikke, at det skal være Stedet, hvor de afsendes Dyder og gode Gjeringer skal ophænges i Glas og Ramme for at tilbedes endog inde i Helligdommen. Umfligt er taget efter engelsk eller amerikansk Mønster aldrig saameget, kalder jeg det simpeltthen Vederstyng gelighed. I de store Dom og Katedralkirker baade i England og her vrimler der af disse Vidnesbyrd om Afguder, men Gud giver alligevel kun de ydmyge sin Naade. Jo mere jeg holder af mine gamle Menigheder dernede, desto mere skalde jeg ønske at kunne vidne mod den Afvei, som her lurer. Og var jeg nu, som i gamle Dage, Prest paa Jefferson Prairie, da maatte jeg i mit lille Sind vide, at jeg var en af hine stumme Hunde, om jeg vilde tie stille ligeoverfor Misbrugen af Herrens Hus til Mindetavler over afsbøde. Den Helligdom vil han ikke dele med nogen, om end nok saa kjær, af dine døde. Endnu ved jeg foruden Jefferson Prairie Menigheds, kun to norske Kirker, som paa denne Naade er blevne vanhelligede. Desto mere heder det, inden flere dikter efter: Bogt dig for det første Skrib!

Nu har jeg ikke saamange Ord at

lægge til idag. Døenpaa de mangfoldige Beretninger fra Narstøderne kan vel Folk ogsaa føle sig, hvad man med et stygt Ord pleier at kalde lidt mattele ovenpaa al denne Samfundsnak. Men endnu endnu har jeg en liden lei unge tilbage i Sækken. Den heder Kollokvium og er ganske vist et Præmiebarn, hvad Uffælsed angaar. Den skalde være saa pen og stilfærdig; ingen, uben de nærmeste, skalde høre saameget som et Pust fra Barnet. Men hutetu, hvilken Slaak og Støden unge hele Tiden har holdt. Se bare efter i "Amerika's Spalter, saa ved jeg, du faar nok. Lad da den Bytting strige sig ihjæl! Kan ikke Professor Schmit 'aa Lov at have sin Overbevisning om det Samfund, som han i mange Aar tilhørte og kjæmpede for med Neb og Klo, da er det tilvisse altsaa galt med aandelig Frihed hos os! Men er du af den Overbevisning, at det nu ikke er andet, end noget Smaateri, som stiller Samfundene, — vi har jo stridt om og er heldigen kommen langt bort fra Ting, som visseelig var væsentlige og maatte danne Skilsmis'e, — da maatte vi være endog større aandelige Gjymvere, end vi er, om vi ikke omsider skalde finde Raad til at jævne det, som endnu staar imellem os. Vi gaar ikke længere og skjælder vore Modstandere ud som "Djævelens tro og nidkjære Tjenere" (Prof. Wenaas sit virkelig denne Titel i en Artikel i "Jædrelandet og Emigranten"). Adskillige af de Skjæpheste, som den norske Synode unægtelig har redet, har den nu kastet væk. Der var nok Banfættelse i gamle Dage for den Forbrydelse at ty til Livs eller Brandassurance; nu ser jeg til min store Glæde, at Prof. Stub ved Synodens teologiske Skole havde en Assurance paa 2000 Dollars paa sin Rones Liv. Ikke heller vover vi nu længere at negte at holde Bøn sammen med Folk fra andre Samfund. Og kommer vi virkelig dertil, at vi heder med og for hverandre, da skal nok Bønnens Aand lade os finde Sandheden ogsaa der, hvor den leder til Forsoning og Forening mellem Samfundene. Da bliver det ikke længer en Flostet, dette gamle, foragnede, "atter det skilte høier sig sammen". Og om end Ungen, som stræger saa stygt derimod, endnu er nok saa livlig og væk, saa lad os dog endelig engang slaa den grundig ihjæl. Vel er vi norske herover nu adskillige Hundrede Tusinder, men selv dette Tal bliver jo lidet. Vi har ikke Raad til fremdeles at ligge i Riv, jænderrive og opæde hverandre.

Se, nu er jeg færdig. Det var mange Unger, ikke sandt? Men de var saa bide smaa, og dermed er jeg undskyldt. Lad os bare vogte os, saa de ikke voger op og bliver store. Vi kom til at angre derpaa, naar det var forsent.

Oscar M. Corrión.
: : Advokat. : :
Fører Sager for alle Domstole.
Man skrives paa Korst eller Engelsk
164 La Salle St., Rooms 53-54.
CHICAGO.

DR. M. IVERSEN.
STOUGHTON, WIS.
Abergamineret ved Kristiania Universitet
Norge. Studeret et Aar ved Universitetet
Lydland.
Specialitet: Nælsbrede og Operations
tilfælde samt Dren og Drenghjdomme.
Brev paa Engelsk, Lyst eller Korst besvares
saa.

Ludvig Arctander,
* Advokat. *
-730-
Temple Court. **Minneapolis, Minn.**

Rentschler's Green House
Telefon 179.
Alle Slags Blomster ordnede til Fester
: : Begravelser : :
Cor. Williamson and Baldwin Streets,
MADISON, WIS.

Dr. J. S. JOHNSON
NORSK ØIENLÆGE.
Behandler kun Øien-Øren og Næsesygdomme
Forhenv. Øienlæge ved Michigan State-
universitet og Hospital i Ann Arbor.
ST. PAUL, MINN.,
596 & 597 Eudicott Arcade
Indgang fra Robert St., mellem 4th og 5th.
Kontorid. 10-12 Form. og 2-4 Efterm.

JOHN M. NELSON
Korst Sagfører.
Sager for Probate Court Specialitet.
Room 5, Badger Bl'k. — 14 S. Carroll St.
To Døre Vest fra Park Hotel.

Madison Bogbinderi
Blank Book Fabrikant
og Bogbindere. . . . .
G. GRIMM & SON, Proprs.
State Journal Block.

Alttertabler.

Hvor man ønsker Alttertabler for sine Kirker, bør man henbende sig til den bekendte, dygtige Kunstnaler

Lars Hautane's,

hvis Adresse er Madison, Wis.
"Amerika" anbefaler ham paa det bedste.

**INVESTMENTS
in
Southern Lands**

Such investments are not speculative. The South is not a new country. Market and shipping facilities are adequate and first class. The climate is mild and favorable. Notwithstanding these and other advantages, southern lands are selling for prices far below their real value, and at present prices net large returns on the investment. For a free set of Circulars Nos. 1 to 10, inclusive, concerning the possibilities of lands in Kentucky, West Tennessee, Mississippi and Louisiana, on and near Illinois Central Railroad, for homeseekers and investors, address the undersigned
J. F. MERRY,
Ass't Gen'l Paas'r Agent I. C. R. R.,
Dubuque, Iowa.

ATWOOD, LARSON & CO.
Etableret 1887.
Modtager Farmprodukter, Hvede, Byg, Havre, Lin, Hs osv. paa Kommissjon. Høieste Markedspriser, øieblikkelig Betaling. Skriv efter vor daglige Markedsliste. Vi henviser til Exchange Bank.
513 Board of Trade. Duluth, Minn.

WM. HAAK, JR.
—handlende med—
Pumper og Windmøller.
Steam Fitting, Well Drilling.
119 S. Webster St., Madison, Wis.

"Amerika's" Agenter.

Følgende er ansat som Agenter for "Amerika" og er bemyndiget til at tegne nye Subskribenter og Emittere for Rontingentem.

Wisconsin:

- M. Bjørnson, rejsende Agent;
- Martin Finstad, rejsende Agent;
- H. D. Amundson, rejsende Agent;
- Thomas Edwards, Uffland;
- Gabr. Anderson, Beaver Creek;
- Andreas Wang, Salesburg;
- L. Larjon, Eau Claire;
- S. E. Degaard, Mondovi;
- D. C. Hanson, Whitehall;
- Hans C. Houglad, Salesville;
- Gilbert Jverson, Hudson;
- Jno. Kienlotten, La Crosse;
- F. J. Wold, Lechiel;
- D. B. Stenerson, Menomonie;
- John Nilberg, Wa. Goreb;
- Albert Ronnel, Northfield;
- Dr. G. B. Anderson, Drfordville;
- P. A. Dahl, Pigeon Falls;
- Jens O. Braaten, Prairie Farm;
- John D. Johnson, Hfing Sun;
- Mathew Hansen, Sparta;
- Lars L. Rutlin, } Stoughton.
- Ferd. Rasmussen, }
- Christoffer Svendsen, Melhøven;
- S. A. Enge, 111 7th St., Wausau.

Minnesota:

- A. Seeverts, Rock Dell;
- S. J. Johnson, Austin;
- H. D. Solum, Barnesville;
- Mons Hauge, Benson;
- Mons Mahlum, Brainerd;
- D. A. Espejeth, Jasper;
- J. S. Stuverud, Kasson;
- Andrew Kollstad, Kenyon;
- Adolph Opwick, Linton;
- S. J. Nasjeth, Martetta;
- A. A. Boe, Northfield;
- Gabr. Birkenes, Oslo;
- S. B. Olson, Rushford;
- Brown Anderson, Spring Grove;
- Nels N. Johnson, Stillwater;
- A. A. Overland, Twin Lakes;
- Ole D. Berg, Wase;
- P. Hong, Willmar.

Iowa:

- S. E. Selland, Bode;
- D. Amundson, Cresco;
- Geo. E. Johnson, Harlontown;
- A. L. Klofster, Huxley;
- Hans O. Amundson, Jewood;
- D. E. Amundson, Joice;
- A. E. Landrud, Lansrud;
- D. N. Styrve, Lake Mills;
- Gustav Johnson, Nasjet;
- Arnoldus Krogh, Northwood;
- A. N. Brudvig Jr., Scarville;
- Rev. Aug. J. Dorgerson, Sombert;

North Dakota:

- D. A. Bangsnes, Kindred;
- Mifs Helene Hoff, Palermo;
- Rasmus Olson, Merl;
- Ole Thoreson, Park River;
- Peter Edwardson, Kindred;
- S. N. Lvdahl, Velva;
- S. M. Christopherson, Plymouth;
- S. E. Weisth, Waterloo.

South Dakota:

- S. L. Sagsvold, Arlington;
- D. C. Halvorson, Brandt;
- S. A. Wistrud, 739 W. 10. St., S. Falls.

Alabama:

- M. J. Spberg, Thorsby,
- Texas.
- L. E. Solvick, Norje.

"Fædreminde
Færligt oprinder."

Democraten.

"Allmenntilgængelig Kundskabers Udbredelse."

R. S. Langland, Udgiver.

Marg. 1. No. 48.
Janesville, Wis., 18de Juni 1851.

"Democraten" No. 48, 1ste Margang udkom i Janesville, Wis. 18de Juni 1851, og indeholdt følgende af Interesses:

Liberly Prairie, Roskonong 3dje Mai. Om Ustien Al 5 indtraf en ualmindelig Orkan, der skal have nedblæst 7 Huse, Loghuse og Steenhuse osv., uden Forstjæl, Træer, Gjerder, kort Alt blev lagt til Jorden eller bortført fra Stedet. Svære Eggestykker skal være flyttede over 1/2 Mil. Flere Menneſter skal være beſkadigede, dog ingen dødelig. Stormen var N. O. Indbyggerne mistede Huse, Indbo, Proviant, Klæder og forſagt alle deres Fornødenheder, foruden at deres Mark og Skove ere øde'agte.

Til vore Subſkribenter!

Den Stansning i Udgivelsen af Democraten, som i No. 47 blev anmeldt at ville finde Sted paa Grund af Trykkeriets Henslykten til Janesville, er desværre blevet meget længere end vi dengang troede, hvilket ifær hidrører fra det usædvanlige Regnveir, som i de to sidste Maanedes har gjort det saagodt som umuligt at komme over de opblødede Veie med Læs, og vi maa sige, at selv nu efterat have blet saalænge havde vi en Rejse, der omtrent prøvede vor Laalmodighed til det Yderste. Allevegne fandt vi afsevne Broer og ujenkommelige Steder, hvor Omveie maatte gøres eller Elve gennemvades, og sjøer man dertil en uophørlig Regn, kan man omtrent gjøre sig et Begreb om den Families Stilling, der paa den Maade i flere Dage maa befinde sig paa en overlæsset og aaben Vogn. At mange af Læserne imidlertid have anset denne Udsættelse for lang er meget naturligt, og for at bringe denne Sag tilrette mellem os, have vi anset det for vor Pligt at anføre Marsagen, og haabe vi, at man deri vil finde en tilstrækkelig Undskyldning for os. Imidlertid ere vi nu her, og atter omgibne af de gamle Gjenstande i Trykkeriet, hvilket sidste dog er i megen Orden efter Fjhtningen. Vi havde sendt til Philadelphia efter en Deel nye Typer, hvis Ankomst vi daglig ventte, hvilket vil sætte os istand til at levere et fuldkomnere Arbeide haade med Hensyn til Avisen og Maa-nedsstænden.

Indkjøbet af denne nye Skrift faa vel som de mange forøgede Udgifter ved Fjhtningen gjør det nødvendigt for mig som Udgiver herved at henvende mig til de ærede Abonenter der endnu ei have betalt deres Contingent for Nordlyst og Democraten's første Margang, med venstabeligt Anmodning om snarest muligt at indbetale samme. Med fuld Tilid til Abonenternes redelige Villie har jeg paataget mig det gamle Regnskab i Gaab om endnu at kunne faa indbetalt det Meste deraf, og jeg nærer heller ingen Frygt for at blive stoffet i dette Gaab, kun gjør min Stilling det meget vanskeligt at biev længe, i andet Fald vilde jeg denne Gang ikke have berørt denne Sag.

Endelig føyer jeg ogsaa at af-lægge min hjerteligste Tak til de Venner, der have taget sig af Avis-sagen og med Flid samlet Abonenter for 2den Margang, og jeg haaber, næst Subs Hjælp, i Tidens Løb at forjæne den Opmærksomhed og Anbefaling som gode Mænd have stænket mit Foretagende som Avis-udgiver. Med et fuldstændigt Ud-styr af nye Bogstaver, en udlært, vel erfaren norsk Bogtrykker, samt selv med forøget Ovelse og Erfaring tør jeg love at levere saadanne boglige Arbeider, for hvilke vi som Skandinaver ikke behøve at stamme os. Kun er en større Snighed og Samvirken fornøden for at noget Tilstrækkeligt i denne Henseende kan udret'es.

Ligeledes har jeg sendt til Christia-nia efter Morgenbladet for inde-værende Aar, og haaber derfor at kunne meddele det vigtigste af Stor-thingsejterretningerne for iaar saavel som øvrige europæiske Ejerret-ninger, der kan have nogen In-teresse for os som amerikanske Bor-gere i Almindelighed og som Nord-mænd i Særdeleshed.

Da jeg nu staar alene om Udgi-velsen af Democraten og mit In-teressentkab med Hr. Gallestad er opløst, er det ei usandsynligt, at en Deel af vore tidligere Patroner kunde være tilbøjelige til at trække sig tilbage af Partihensyn, og efter hvad Tider og Omstændigheder al-mindelig pleier at søre med sig, kan man maaste med nogen Grund frygte for at jeg er gaaen ud af det neutrale Standpunkt, hvorpaa jeg hidtil har staaet; og hvorvidt saa-dant er Tilfældet vil fremtiden bedst opklare. Imidlertid beder jeg den gunstige Læser at see tilbage paa min Færd i det forløbne Aar, og selv bedømme, hvorvidt jeg er for-bleven de Løfter troe, som jeg i Begyndelsen gjorde med Hensyn paa Neutralitet i religiøs Henseende. Nogle Ytringer af mig i de sidste udkomne Nummere kunde maaste

trænge til lidt nærmere Udvikling, især da jeg som en Følge deraf—ef-ter al min Forkjerlighed og Partif-ighed for den evangelisk-lutherſke Kir-ke—er bleven tillagt Titulationen "Latitudinarian", hvilken Udvikling ogsaa skal følge i et senere No., for at min Stilling i denne Henseende ei maa misforstaaes. Kun vil jeg nu bemærke, at denne Neutralitet i religiøs Henseende hvorm jeg ta-ler, maa forståes om de norske Partier, som paastaae at være Lu-theranere, ikke om andre Kirkesam-fund. Hvorvidt dette Navn pasjen-de kan anvendes paa mig, fordi jeg antager at den Norsk G. L. Synode er rum nok for lutherſke Me-nigheder, overlader jeg til vore Theologer at afgjøre, som og hvor-vidt jeg nogensinde har ytret mig offentlig mod den Augsburgſke Confessions Land eller Genius. Rygende for Jngen, men ærlig mod Alle skal være mit Valgsprog og med dette haaber jeg at anbe-fale mig til enhver Vrens Mand, forudsat, forudsat at Forholdene og min Stilling til samme forståes og opfattes i sit rette Lys.

Markedspriser.

Racine Market 16de Juni 1851.

Vinterhvede pr. Bu.....	65 a	70
Vaarhvede.....	45 a	55
Indianſk Corn.....	40 a	50
Havre.....	28 a	30
Byg.....	50 a	60
Smør pr. Pd.....	10 a	12
Flour pr. Tønde.....	3.50 a	4.00
Høe pr. Ton.....	3.00 a	4.00
Eg pr. Duzin.....		9
Bord alm. pr. M.....	8.00 a	\$10.

Milwaukee, 16de Juni.

Smør pr. Pd.....	10 a	12
Svinesedt.....	6 a	8
Flour pr. Tønde.....	3.50 a	4.00
Kornneel pr. 100.....		1.25
Hvede pr. Bu.....	60 a	70
Korn.....		50
Byg.....	50 a	60
Havre.....	28 a	30
Bønner.....		65

Chicago, 16de Juni.

Hvedemel, pr Td.....	\$3.65 a	
Kornmel, 100 Pd.....	95 a	1.00
Vinterhvede pr. Bu.....	65 a	70
Sommerhvede.....	45 a	59
Havre.....	28 a	31
Byg.....	50 a	60
Korn.....	30 a	45
Bønner (Beans).....	60 a	65
Uld pr. Pd.....	25 a	25
Potetes pr. Bu.....	31 a	40
Smør pr. Pd.....	10 a	10
Eg pr. Dz.....	8 a	8
Røg. Skinker, 100 Pd.	6.50 a	7.00
Kornfrøe pr. Bu.....	60 a	70
Løg.....	75 a	75

Rog med Gas.

Syge helbreder. Svage vinder Kræfter.

En underfuld Livselixir op-daget af en berømt medi-cinsk Videnskabsmand som Kur for alle Sygdomme.

Mærkværdige Helbredelser, der liguer Mirakler.

Oldtidens Lauglivetheds Gaade løst.

Lægemidlet sendes frit til alle, som indsender Navn og Adresse.

Efter aarelange, taalmødige Granftninger og Studier af Fortidens færdige Skrifter faa vel som Experimentier paa Nutidens Lægevidenskabs Omraade, er Dr. James W. Kidd, 954 Biles Blvd i Fort Wayne, Ind., U. S. A., istand til at offentliggjøre

DR. JAMES W. KIDD.

at han har fuld Visshed for at have opda-get Livets Elixir,—at han ved Hjælp af en mysteriøs Digtur, hvis Sammenføjning han alene fjender, og som han nu tillaver som Resultat af aarelang Søgning efter dette livgivende Middel, er istand til at helbrede alle og enhver af de Sygdomme, som det menneskelige Legeme lider af. Der gives ingen Tvil om Doktorens Oprigtighed i denne Sag, og de mærkelige Helbredelser, som han daglig udfører, synes at være et temmelig godt Bevis derom. Hans Paastande grunder sig paa sund Fornuft og grundig Erfaring under en mangeaarig Lægepraxis. Det koster intet at prøve hans mærkelige "Livselixir", som han kalder sit Lægemiddel, da han paa Anmodning sender enhver Livende nok deraf til at overbevise dem om dens Gavn til at helbrede; man løber derfor ikke mindste Risiko. Nogle af de anførte Helbredelser er meget mærkværdige og vil neppe troes, hvis ikke paalidelige Personer afslaaede Vidnesbyrd derom. Hælte har kastet Krykkerne og gaaet omkring efter at have benyttet Lægemidlet to eller tre Gange. Syge, der var bleven opgivet som uhelbredelige af Stedets Læger, er bleven gjengivet Helbred og Kræfter. Rheumatisme (Gigt), Neuralgi, Mave-, Hjerte-, Nyre-, Blod- og Hudsygdomme samt Blærebænder forvinder som ved Trylleri. Hovedpine, Rygsmerter, Nervøsitet, Febersygdomme, Tæring, Hoste, Forstjælelse, Asthma, Katarah, Bronkit og alle Sygdomme i Halsen, Lungerne eller andre Livsorganer fjernes paa forbausende kort Tid. Delvis Lamhed, Locomotor, Magia, Vatterfot, Podagra, Hjerte-hygge og Hæmorrhoider kureres hurtigt og varigt. Dette Middel renser hele Systemet. Blodet faaer som Cellevædet, gjenopretter normal Nervekraft, Blodomsætning og fuldstændig Helbred næsten øjeblikkeligt. Der er ingen "Personsanseelse" hos Livets Elixir—alle og enhver har samme Nytte deraf. Et rid strax efter Lægemidlet; det sendes frit til enhver Livende. Dpgiv hvilken Sygdom De lider af, og et sikkert Middel derimod vil blive sendt Dem frit med om-gaaende Post.

Stærnerfon-Prisen.

Redaktør N. S. Lange, der udgjorde Minoriteten af den Komite, som skulde bedømme Oversættelserne af Binjes Digt "Fedraminne", har offentliggjort følgende Erklæring:

"Foruden de to Oversættelser af "Gynt" og "Rollo", som mine Kolleger anser for at være de bedste, finder jeg, at "Scripps" Oversættelse staar fuldt ud ved Siden af disse; den har ogsaa det Fortrin at været skrevet paa Originalens Betsemaal.

Da Komiteen ifølge Indbydelsen ogsaa har at tage Hensyn til den historiske Indledning, og "Rollo" er den mest foldestgjørende, finder jeg at burde stemme for ham—eller at dele Præmien mellem "Rollo" Indledning og "Scripps" Oversættelse."

* * *

Komiteen havde oprindeligt ingen Myndighed til at offentliggjøre andre Oversættelser end den, som tilkendtes Prisen. Mange havde ligesom frabedt sig noget saadant, og deres Manuscripter blev overensstemmende med deres Ønske returnerede snarest mulig, efter at Sagen var afgjort. Hr. Lange har senere af vedkommende faaet Tilbedelse til at offentliggjøre "Scripps" og "Rollo" Oversættelser, og da det af flere Grunde kan være ønskeligt, at Publikum faar se, hvorledes ogsaa enkelte af dem, der ingen Prisbelsønning fik, klarede Opgaven, aftrykker vi de to nævnte Oversættelser efter "Scandia" "Scripps" Oversættelse sthydes M r s. Dr. R. Leland, Kenyon, Minn., "Rollo" Juul Diferud, Washington, D. C.

* * *

My father's deeds of glory,
Begotten in his might,
A vivid recollection
Of much that he set right,
To me, his son, was always,
I know, of great avail,
No heirloom can be better:
From doughty folks to hail.

Such knight was never met with
From saga's earliest night;
His words as bold and weighty
As his good sword did bite.
You never heard him whimper,
Not he his lot bewailed,
The deepest wounds that entered,
That boy with laughter hailed.

He taught the Frenchman knighthood
In fairest Normandy,
To turn a rhyme the English
And love the mighty sea.
In arts of peace, in warfare
Was foremost seen his sail,
From Scotland to Messina
Rode Statesmen in his trail.

Yet death o'ertook my father,—
T'will reach both you and me—
My heritage lies wasted.
Shall thus it allways be?
I sometimes get disheartened
And hopeless grope for light,
Perhaps I am so feeble
Because he had such might.

But grain will grow in valleys
And ripen as before,

And still unchained the North Sea
Will beat our rugged shore,
Our mountains nothing daunted
Still pierce the deep blue sky;
So why should then be haunted
By spectres — you and I?

Rollo.

* * *

That father could accomplish
Deeds, which all ages grace,
And such a record furnish,
Which time can ne'er efface,
Has oft sustained my spirit
From dawn till day was done.
A fortune 'tis of merit
Of noble blood to come.

He was a man unrivalled
In Saga or in song.
His sword was only equalled
In keenness by his tongue.
Thou ne'er could hear him mutter
Complaints against his lot;
With smiles instead he'd utter
Gay jest o'er wounds he got.

From him the French learned valor
And knighthood to maintain;
The English poets to honor
And bravely plow the main.
The first was he in battle,

The fiercest in the fight.
From Scotland to Messina
He stationed men of might.

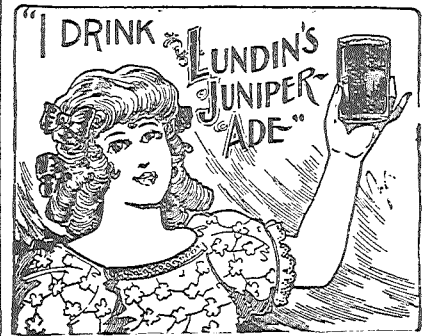
My sire Death's chalice tasted
— That fate with him we'll share—
Our heritage was wasted,
Yet some I can repair.
In vain for words I'm seeking,
My life with toil is fraught,
Must I be such a weakling
When father great deeds wrought?

Fresh green bedecks the meadow,
The grain grows as of yore,
As yet no icy shadow
Has bound the ocean's roar.
High heavenward tower our mountains
Clear azure gleams our sky;
Then drink at Hope's pure fountains
Press on, defeat defy!

Scripsi.

Ønskes.

To flinke Mænd, som kan sælge Jarmland, ønskes strax. Vi har den største Avling i Verden og det billigste Land. Skriv strax Mohall State Bank, Mohall, N. Dak.

Drif Lundins Gæbarbrutte. Fra en Flaske af Lundins Gæbarstrup, Pris 25 Cents, kan man tilberede 5 Galloner af en lund, velsmagende og forfriskende Drif. Tilberedes af rene Gæbar. Kjøb Lundins, den eneste ægte. Har været i Markedet i 15 Aar. Tilfalds hos vore Agenter. Findes der ingen Agent i Deres Nabolag, saa spørg Deres Groceriman efter den. Agenter ønskes overalt til at sælge vor Gæbarstrup og vore Familie-Mediciner. Stor Forskjænt! Agentskiftaar sendes frit paa Forlangende. Lundin & Co., 2443-45-47 W. Kinzie St., Chicago, Ill.

Dr. J. W. Vance
Specialist.

Smertefri Behandling af
Piles, Sifteler, Kønner og Sa.
i Rectum.

En Bog, om Sygdomme i Rectum sendes frit
325C 298 E. Fairchild St. Madison Wis.

**HE WHO KNOWS, AND KNOWS THAT HE KNOWS,
WILL TAKE ADVANTAGE OF THESE CHEAP RATES
AND GO TO WASHINGTON.**

Opportunities

- for the
- Home Builder
- Lumber Man
- Fruit Grower
- Cannery Man
- Farmer
- Miner
- Investor
- Manufacturer
- Importer
- Merchant

For complete information call on or address any Ticket Agt. or F. I. WHITNEY, Gen'l Pass. & Tkt. Agt., St. Paul, Minn.

Do you that Washington is the most richly endowed state in the Union? All wealth comes from the earth and sea. Note what Washington has:

Her fish industry leads and furnishes the greater share of the salmon used the world over. An opportunity for the Canneryman.

Her lumber industry is shown by the largest sawmills in the world, backed by a product that is practically inexhaustible. Lumber is a necessity and is fast becoming exhausted in the eastern states. The last chance for the Lumberman.

Washington will become the greatest fruit-producing state. While this industry is new yet the fruit of Washington is celebrated. Carloads of Washington apples are sold annually in New York City and find a ready market in many eastern states. An opening for the Fruit Grower.

The peculiarly favorable climate of Washington, and its wide range due to differences of altitude and rainfall, adapt the state to almost every class of crops raised outside of the tropics. Washington's average wheat, barley and oath yield per acre, for ten years, far exceeds the ten-year average of United states. A rich harvest awaits the farmer and Home Builder.

The mountains of Washington are filled with minerals—gold, silver, copper, lead, iron and coal are awaiting the producing power of capital and labor. Rich prospects for the Miner and Investor.

Seattle is the natural gateway to the Orient and Alaska. The shipping of Puget Sound compares favorably with the largest Atlantic seaports. A golden future for the Merchant, Manufacturer, Importer and Capitalist.

For those who may wish to investigate or take advantage of an opportunity to participate in the great development that will mark the next decade in this state, a special first-class round-trip rate of \$50.00 from Chicago and \$45.00 from St. Paul and Minneapolis has been authorized. Dates of sale, Aug. 1st to 14th, inclusive. Final return limit, Oct. 15th. Liberal stop-overs and diverse routes returning will be granted, and those desiring to return through California may do so by paying \$11.00 additional.

GREAT NORTHERN RY.

Write for ill. pamphlets and "Wonderful Washington" map.

Danmark.

30 Mar.

Forhenværende Lærer ved det kongelige Døvstummeinstitut paa Rastelsvej, Andr. Chr. Nyegaard, kunde den 4de Juli fejre sin 80 aarige Fødselsdag.

I en Alder af 8 Aar mistede han i en Skarlagensfeber fuldstændig Hørelsen; Talens Brug beholdt han imidlertid, og da han Aaret efter af Kong Frederik VI var bleven indsat som Frielev paa Døvstummeinstitutet, viste det sig snart, at han stod bethdelig over de andre Elever. Dette bevirkede, at han senere, efter først i nogle Aar at have arbejdet som Bomuldsvever, kunde opnå Ansættelse som Lærer ved Døvstummeinstitutet. Fra 1835 beskæftigede han denne Stilling, indtil han for etpar Aar siden, efter 47 Aars Virksomhed søgte sin Afsked; denne blev, skjønt Nyegaard ikke var kongelig Embedsmand, bevilget ham med fuld Pension som en Anerkjendelse af hans lange og dygtige Arbejde i Døvstummevevesnets Tjeneste.

Som ganske ung havde Nyegaard deltaget som frivillig i Trearskrigen, og rimeligvis herfra stammer hans Interesse for Skytterfagen; Medlemmerne af de danske Vaabenbrødre og Kjøbenhavns Skytteforening vil mindes ham som en fast Præmietetager ved Gebinstkhynderne.

Nu forhindrer hans svage Syn ham i at dyrke denne Sport, men sin Interesse for Sagen bevarer han, fuldt aandsfrisk som han er.

Islandste Meierier.

I den af det kongelige Landhusholdningssekskab udsendt Beretning for Aaret 1902 findes blandt andet nogle interessante Meddelelser om de Fremskridt, der paa Meierivæsenets Omraade er gjort paa Island.

I Aaret 1900 var der ingen Meierier der med Undtagelse af et Sted, hvor 5 Mand var gaaet i Rompani for at producere Smør i Fællesskab. I 1901 blev der oprettet 5 smaa Meierier, alle til Haandkraft, men allerede i 1902 var der 10 Meierier i Virksomhed, og deraf drives de 5 ved Vandkraft, de 2 ved Hestkraft og de 3 ved Haandkraft. Der produceres nu daglig op til 200 Pund Smør. Ved det islandste Smør er der den Giendommelighed, at det paagrund af de store Afstande mellem Gaardene maa laves af Fløde, da Transportudgifterne ellers vil blive for høje, og at man til Smørret benytter saavel Ro- som Gjedemelk. Da man ikke anvender Pasteurisering, staar Varen kun paa Side med Bondesmør i gamle Dage, men det bliver dog udbragt

til en Gjennemsnitspris af fra 78 til 97 Dre. Sidste Sommer udsørte Fælenderne 40,000 Pund Smør, hvilket er ganske godt Resultat, naar man tager i Betragtning, at Meierierne kun arbejder i de 4 Maanedre af Aaret, hvor Faarene melker.

Smaanyt.

Lynghy Kirke, tæt ved Rudsbjerg Knude i Vendsyssel, vil om kort Tid blive et Bytte for Havet, der nu er rykket den paa ca. 50 Alen nær.

Profesor i Skogbrug ved Landbohøjskolen, C. V. Præg, er afreist til Island for at tage de der paa begyndte Skoganlæg i Diehyn.

Den betjendte Kjøbenhavnske Silkeforretning J. A. Schielberups Efterfølger, ogsaa kaldet Silkehuset, er bleven omdannet til et Aktieselskab med en Kapital paa 500,000 Kroner.

25 Afholdsmænd har nu Plads i Folketinget. Ved sidste Valg kom 4 ind, nemlig Pastor Bjerre, Rammerherre Barner, Gaardeier Randslev og Socialdemokraten, Journalist N. S. Christensen, Aalborg.

— Guldbryllup fejredes forleden af Veteran fra Trearskrigen, Niels Rasmussen og Hustru, Udby pr. Ørsted; i Dagens Anledning modtog Uegteparret mange Gaver, blandt andet en Pengegave fra Kongen.

Gamle Elever af "Det kgl. Opfostringshus" har samlet 10,000 Kr. sammen, som de skænker Anstalten paa sin 150 aarige Fødselsdag. Fra Lærermester Vilh. Thorup er ligeledes modtaget en Gave paa 10,000 Kroner.

Det oprindelig fra Frelsens Hær udgaaede Selskab, Fængselskøbenhavn, har forleden med Støtte fra Autoriteterne affendt et Udvalg til Anholt for at forberede Grundlæggelsen af den tidligere omtalte Koloni paa Den. Den vil neppe, saaledes som de nydte Kolonier, komme til at omfatte Fanger, der affoner Straf, men løsladte Fanger, særlig yngre Mennesker, der endnu menes at kunne blive nyttige Medlemmer af Samsundet, og som det jo særlig er Fængselskøbenhavns Opgave at støtte.

Foreningskrifter.

Foreningsfagen og Dr. F. A. Schmidt, 25 Cts.

Hvad lærer Dr. F. A. Schmidt? 15 Cts.

For Patient Rabat. Agenter søges. Skriv til Forfatteren,

Rev. C. Jensen,

1413 E. 22nd St., Minneapolis, Minn

IF YOUR TROUBLE

is chronic or a blood disorder, microbes cause it. Rid yourself of these germs and the disease goes with them. This explains why a jugful of RADAM'S MICROBE KILLER is worth more in practical results than a whole drug store of other remedies.

The only rational cure for Consumption, Bright's Disease, Rheumatism, Catarrh, Cancer and all chronic or blood disorders. It strikes at the cause. You drink it.

IF YOU ARE SICK with any kind of disease, and the doctors don't help you, why lose further time with them? Your ailment may be serious and rapidly taking you to the grave.

If you have been taking all sorts of patent medicines without benefit, is it wise to continue them?

Why not be fair to yourself and to those who depend upon you? Why not be fair to Radam's Microbe Killer and give it a trial? All you want is health. You will get it surely and positively if you drink a little of this remedy every day.

Radam's Microbe Killer

is pure water charged with antiseptic gases. It will kill the millions of microbes in your blood that are making you sick. No matter where the seat of your disease may be, it will hunt down and destroy every germ that is causing the trouble.

That is what Radam's Microbe Killer does—it makes sick people well all over by making every drop of blood in their veins healthy. It has cured many thousands of people during the past 15 years, and each year its sales rapidly increase.

Illustrated circulars of microscopical examinations of the blood and all information free at Chicago office of

Write for Radam's Microbe Killer Co., Free Book. 169 S. Canal St., Chicago, or

Hollister Drug Co.,
Sole Agents,
MADISON, ... Wis.

Th. Herfurth & Son
Assuranceagenter.
Sælger Dampskibsbilletter til Norge . . . og alle andre Lande . . .
Penge tilaands til 5% pSt. Hente
703 East Gorham St. Phone 297.
Madison, Wis.

DR. F. MOELLER
Korff Tandlæge.
DE FOREST, ... WIS.

Binder Twine.

Farmers, send ind din Ordre for Binder Twine. Jeg kan spare dig 5 Cents paa hvert Bund du kjøber. Min Twine er ny, fabrikeret i 1903, af udvalgt ny Fibre. Jeg garanterer denne Twine at være af bedste Kvalitet Standard Manila Twine. 500 Fod i hvert Bund, og Prisen er 8 Cents pr. Bund. Jeg betaler Fragtomkostningerne til enhver Station i de 30 Stater. Skriv til,

Edgar L. Hastings,
Toronto, Ont., Canada.

En Bog
for de tusinde Hjem.

Illustreret Kirkehistorie

ved

H. G. Heggqvist.

Gjennemført af

Biskop A. Chr. Bang.

Med 280 større og mindre Billeder.

Bogens Indhold deles i følgende Hovedafsnit:

Oldkirken. Indledning. — Den apostoliske Tid. — De indre Forholde. — Kristendomsforfølgelses Tid. — De indre Forholde. Fra Side 1 til 346.

Middelalderen. Missionen og Folketirkerne. — De indre Forholde. — Den frie Pavekirke. — De indre Forholde. Fra Side 346 til 592.

Den nyere Tid. Reformati onstiden: Den lutheriske Kirkes Grundlæggelse. — De indre Forholde. — Den reformerte Kirke. — Pavekirken. — Rettroenhedens Tid: Den lutheriske Kirke. — De indre Forholde.

— Andre Kirkesamfund. — Pietismens Tid: Den lutheriske Kirke. — De indre Forholde. — Andre Kirkesamfund. — Rationalismens Tid: Den lutheriske Kirke. — De indre Forholde. — Andre Kirkesamfund. — Bort

Aarhundrede. Fra Side 592 til 815.

Heggqvists Kirkehistorie har her i Landet for kostet \$5.50. I Norge koster den 16% Kroner, det vil sige \$4.46. Den kan faaes indbunden i halvt Skindbind, Skindryg og Hjørner, med Bogens Titel i Guld for

\$2.75.

Indbunden i halv Marocco og med Guldsnit

\$3.25.

Begge portobetalt. Skriv til

Amerika Pub. Co.,
Madison, Wis.

Den Skotste Kvinde

Spaa Tjele.

Livsbillede fra Reformationstiden.

— af —

H. J. Gwald.

(Fortsættelse.)

Efter et Dieblis Overtællelse svarede Knud.

"Jeg er den Mads Søn, som eier denne Skov. Du maa da vide, at mit Navn er Knud Mogensen Svendeball."

"Jh!" udbrød Karlen mismodig, "saa er jeg falden i rette Hænder!"

"Du var intet og frygte af mig, thi min Stilling er heller ikke god; jeg er en Rømningsmand, som du, dog i bedre Raar. Jeg har en tro Svend nødig, hvis du vil tjene mig, og jeg evner vel at lønne dig. Sig mig nu dit Navn!"

Karlen saa studsende op, men Knuds aabne og frimodige Mine indgjød ham fuld Tillid. Han nævne sit Navn, som vart Bent Tue eller Sorte Bent, og fortalte ham kortelig sin Historie, der lignede saa mange af hans uslykkelige Standsfællers. Han tilstod, at han var en Ugedagsstjener fra Mogens Munks Gods Volstrup ved Hølstebro, og at han for et Sams Skuld havde maattet rømme. Hans Hustru var bleven kastet ud paa Møddingen med sit Barn, havde slasket om og var tilfids død i stor Elendighed. Han vidste kun dette, men ikke, hvor hans Barn var blevet af.

"J maa tro," sagde han tilfids, "at jeg var en ærlig Karl, før Vold og Uret drev mig til Nødværge. Ved min Helgens Ed, det Sam var mit, skjønt jeg lod det gaa umærket, da det var en Sildespøning; det gif hos Moderfaaret, som derfor ikke blev mærket. Mogens Munks Foged tilegnede sig det for sin Herre, og da jeg paatalte den Uret, maatte jeg lide den Forsølgelse, der gjorde mig hjemløs og nødsagede mig til at friste Livet som en Røver og Krybskytte. Dog har jeg intet Mennekses Blod paa min Samvittighed."

"Jeg tror dig," svarede Knud med den Tillidsfuldhed, som er Ungdommens lykkelige Gave. "For mig skal du fra nu af være som en ærlig Mand!"

"Gud signe eder for det Ord, Knud Mogensen!" udbrød Bent Tue og traadte hen til Knud med fremstrakt Haand. "Fra denne Stund er jeg eders med Liv og Sjæl."

Knud gav ham Haandslag til Tegn paa, at han fæstede ham som Svend; derpaa sagde Bent mindre modig:

"J evner dog vel neppe at fri mig for Mogens Munk? Ubleverer J mig til ham, hvori J kunde nødsages mod eders Vilje, bliver min Skjæbne haard."

"Blæse med ham nu!" sagde Knud. "Hans egne Bønder har fordrevet ham fra Gaard og Hjem, og han er flygtet Sønder paa."

"Ha!" raabte Bent med et lynende Blik og løftede den knyttede Haand, "havde jeg været med paa den Jagt!"

"Du er hævntræstig, som jeg ser," sagde Henning, der ikke ret led Knuds nye Svend. "Det undrer mig, at du luster om her i Skoven og ikke er med Bønderne paa deres Tog."

Det viste sig nu, at Bent intet vidste om Slaget ved Svendstrup. Hans Kapsjerier i Omegnen

havde gjort Bønderne aarvaagne, og han havde derfor af Forsigtighed i en hel Uge skjult sig i Skoven. Knud satte ham nu ind i Sagernes Stilling og lagde ikke Skjul paa, at han selv havde været i Aalborg, men tilføiede, at han med fuldt Overlæg og angrende sin Nærværelse der havde forladt Bøndehæren. Da det aabenbart maatte være en stor Fristelse for Bent at slutte sig til sine seivende Standsfæller, mente Knud, det var klogeft strax at stille hans Sindelag paa Prøve.

"Du gaar vel helst nu i Bøndernes Hær," sagde han derfor, "som ikke er langt borte. Er du saa til Sinds, saa gjengiver jeg dig din Frihed, idet jeg mener, at Nei er et godt Svar, kommer det itide."

Det kæmpede siensynlig i Bents Bryst, og hans Tausshed vidnede om, at han i nogle Diebliske var ubis om, hvilket Valg han skulde træffe; men det havde gjort et stærkt Indtryk paa ham, at Knud havde sluttet sig til Bøndernes Sag. Knuds Fortælling om, hvorledes Clement havde skjændt og brændt i Bøndehæsel, gjorde ham dernæst toiraadig, da han af Naturen var en findig og rettænkende Mand.

"Fredløs Mand," sagde han omfider og saa op med et klogt Blik, "har kun en Lykke, og den er tynd—at jages som et Dyr, lide Nød, død og kastet hen som et Nadsel, hvis han undgaar at dingle i Galgen. Nu har jeg hjærget mig Fred hos eder, Knud Mogensen, og jeg agter i lke at miste den ved et nyt Vovespil. J har gjort mig til en ærlig Mand, ingenfinde glemmer jeg eder det og vil tjene eder tro til min sidste Time. Det bærer mig ogsaa for, at det Bønderregimente ikke kan holde længe, fordi Bønderne raser saa usindig. Jeg bliver da hos eder, hvis J ikke har skiftet Sind."

"Nu, Bent!" udbrød Knud, "du har et trofast Hjerte og, en Stalkar i Badmel, som du er, større Klogskab end mangan Herre i Silke og Fløiel. Vi bliver da sammen, og du tiltræder da strax din Tjeneste. Hvis du har Duelsen, som jeg maa tro saa steg os uden Forhaling en liden Bildbrad. Tarmene skriger i Livet paa os."

Bent gif muntert til Værket og fortalte, medens han syalede ved Jldstedet, mangt lystigt Træk af sit Liv, deriblandt det fra sin Ungdom, at han havde været Stegevender hos Cisterciencer-Munkene i Tvis Kloster ved Hølstebro. Stegens Godhed viste, at han endnu ikke havde glemt Kunsten, og det rigelige Maaltid oplivede og styrkede Knud og Henning. De saa ud til Hestene, som stod bundne til et Træ, og da Bent var velforsynet med Reb, tog de Sadel og Ridestri ind i Hulsen og tværede Hestene paa en Ørønning. Derefter gif de til Hvile, men Knud gav først Bent det Paalæg, saa snart Dagen gryede at liste over til Foulum, bringe Mads Jespersen Hilsen og Bud og spørge nyt fra Tjele.

Solen stod høit paa Himmelen, og Dagstjæret faldt ind ad Hulens Abning, da Knud vaagnede og saa Bent staa ved Jldstedet ifærd med at loge Davre.

"Hvad!" raabte Knud vred, "er du ikke aften endnu?"

"Jh, Gud Fader!" svarede Bent muntert, "jeg er vendt hjem alt for nogle Timer siden. Da J var falden i Søvn, listede jeg mig ud af Hulsen og gav mig paa Nei. Natten er jo ikke Hvermands Ven, men dog min."

"Hvad nyt da?" spurgte Knud utaalmodig, "Er min Fader tilhuse og ilibe?"

"Jngen ved, hvor han færdes nu," svarede Bent findig. "Han drog bort med den adelige Hær og er ikke siden vendt tilbage."

"Min Moder og Søster da?"

"De er borte, og Tjele staa Folketom?"

"Hvad er det for Galmandsmaal, Bent?"

"Mads Jespersen maa svare derfor, har han løiet. Hans Ord lyd: den skotste Kvinde og Jomfru Margaret er alt for to Dage siden dragne Sønder paa; dem fulgte Munken, nogle af Svendene og Pigerne, og det var et stort Tog med Bogne, ladede med en mærkelig Høben Rifter og Klæder."

"Ved min Helgen!" udbrød Knud, "saa maa Bønderne ikke være langt borte."

"De ligger for Randers, men efter hvad Mads havde hørt, har Rigens Hofmester der vist dem tilbage med blodige Bander."

"Sagde Mads ikke," spurgte Knud ivrigt, "hvor min Moder er dragen hen?"

"Han vidste det ikke med Sikkerhed," svarede Bent; "dog havde hans Fader, gamle Jesper, som ikke drog med dem, ladet sig forlyde med, at som Talen gif iblandt dem, inden de drog bort, maa de være dragne langt Sønder paa til et Nonnekloster. Jeg synes, at Mads nævne Bisping Kloster."

Da Knud et Dieblil havde grublet over denne uventede Tidende, saa han op med et blegt Ansigt og sagde:

"Spurgte du ikke nyt fra Vingegaard?"

"Jo nok, svarede Bent, der med ægte jhdsk Seighed holdt paa sin Kundskab, indtil den blev ham afsnøbet, "Herstabet der er draget bort alt nogle Dage tidligere. Reisen gif til Randers, hvorhen Mads mente, at Kvinderne fra Vingegaard maa være naaede før Bøndernes Komme."

"Nu," sagde Knud og sprang op, "saa vil jeg se ind i de tomme Reder. Jeg vil værge for Tjele, skulde Bønderne sætte Raasen herhid."

"Det er mere end halvsbrækkende Foretagende," sagde Henning hovedgrystende. "Tænk paa, Knud at vi har staaet paa Bøndernes Side. Griber de os, klynger de os op som Overløbere."

"Den Mand er ikke sødt," svarede Knud djærvt, "som evner at hænge Knud Mogensen levende. Er du ræd, Henning, da vent her og kog dig en Potte Suppe imens!"

"Billig Dkse skal man ikke drive," svarede Henning krænket. "Jeg raader kun fra, men lader du dig ikke sige, Knud, følger jeg dig, gaar Farten end i den visse Død."

"Ret saa!" sagde Knud; "og nu du, Bent?"

"Min Sjæl er eders," svarede Bent, "saa faar J ogsaa tage Kroppen. Dog staa det ikke skrevet paa eders Bænde, Knud, at J skal hænges. Dylken bærer en Mand over Bækken, gider han springe, og det skulde gaa ilde til, glippede ethvert Middel til at frelse os."

De holdt nu ihast Maaltid, sadlede Hestene og red saa gennem Vigum og Øst om Tjele Langsø ad Vingegaard til. Knud sad fuldt rustet paa Graamunk, der gjentagne Gange vrinskede, som om den glædede sig over at gjense kjendte Steder. Bent sad bag Henning, hvis Hest var en stærk Kleppert, der magelig evnede at bære den dobbelte Byrde.

Med underlige Følser red Knud ind paa Vingegaard, hvis øde Gaardsrum gav Gjenlyd af Hestenes Hovslag. Der var intet levende Væsen at se, Stuehusets Vinduer var dækkede med Skodder, Døren lukket og tilnaglet. Uvilkkaarlig paatrængte sig Knud Mindet om den Morgen efter Brudfærd, da Gaarden havde vrinlet af Herrer og Svende med opsadlede Heste. (Mere.)

Bog anmeldelse.

For en Tid siden blev Undertegnede af Hr. Elias Molee, Th. B. tilsendt en Bog, "Tutonish", forfattet af ham selv, og jeg vil da forsøge at give en kort Anmeldelse af samme.

Som de fleste bekendt, har der i den senere Tid været gjort adskillige Forsøg paa at faa istand et Verdenssprog, som kunde tilegnes og benyttes af alle Verdens Nationer. Vi mindes saaledes Volapuk som et Forsøg i den Retning; men det viste sig, at det ikke var levedygtigt. Det kunde heller ikke vente nogen anden Skjæbne; thi hvis et Sprog skal kunne leve, maa det tales af Folket — i modsat Fald blir det et dødt Sprog, uden nogen praktisk Interesse.

Iblandt mange andre Forsøg, som har været gjort i lignende Retning, tør maaske "Esperanto" være bedst kjendt; men heller ikke dette synes at eie Evne til at faa an og vil uden Tvil, i Vished med Volapuk, om kort Tid blive — "en Saga blot".

Narjagerne hertil kan være mange. Anmelderen vil forbigaa de mere isinefaldende, som f. Ex. Kjærlighed til Modersmaalet, Vedhængen ved det tilvante osv., og kun nævne det, som uden Tvil spiller den største Rolle i Udførelsen af et saadant Spørgsmaal, nemlig det praktiske.

Vi lever i en praktisk Tid, og det vil stedse vise sig, at det, som er af praktisk Betydning, vil opnaa de bedste Resultater. Hvis Verden skal kunne bevæges til at antage et nyt, internationalt Sprog, maa dette være af saadan Bestaaelse, at det tiltaler den praktiske Sands og med Lethed kan læres.

Det er netop paa dette Punkt, de to nyhævnte Sprog falder igjennem — de er ikke praktiske nok. Sin Sprogforvirring, som fandt Sted ved Babel, var saa gennemgribende, at det vilde være en komplet Umulighed for den civiliserede og den halvivilkserede Verden at forene sig om et Sprog.

Nei, Forsøget maa gjælde at reducere Sprogforvirringens Onde til det mindst mulige og at samle de Folkeslag, som faktisk og praktisk hører sammen, om et fælles Sprog.

I denne Henseende er det Hr. Molee, efter Anmelderens ringe Formening, har været meget heldig i sin Bog "Tutonish".

Som Navnet antyder, tager Forfatteren kun Hensyn til de teutoniske Folkesprog.

"Tutonish" er, hvad Ordforraad angaar, en Samling af alt det bedste i de forskellige teutoniske Sprog til et; der findes kun meget saa nydannede Ord. Af Forfatteren kun har taget de teutoniske og ikke tillige f. Ex. de romanske Sprog med i Betragtning, begrundes deri, at disse adskiller sig saa meget fra hine, at det vilde være umuligt at smelte dem sammen til et og paa samme Tid opnaa noget praktisk Resultat. Forfatteren illustrerer dette ved at anføre en Mængde Exempler.

Hvad Sprogets Bygning forøvrigt angaar, er den meget simpel og ligetil. Enhvert sammensat Ord er selbforklarende, afledt fra et simpelt Hovedord. Man vil ikke finde nogen af alle de Uregelmæssigheder, som har voldt og endnu voldt saa meget Vgderi i Deklinationer, Konjugationer og Komparativer — med et Ord, Sproget er enkelt og letlært og har uden Tvil stor praktisk Betydning. Hvis alle de teutoniske Folk kunde forene sig om et fælles Sprog, vilde store Resultater i Samfærdsel, Handel og Skolevæsen kunne opnaaes.

Ogsaa — det, som er større, end Tidsparelse og Pengesparelse — Folkene vilde drages nærmere sammen, efter Jesus af Nazareth's store og ophævede Exempel. Til at lære dette Sprog vilde der ikke behøves mere end en Time om Ugen som Bisag i Skolerne. Pan-germanismen, som den blev lagt Folk paa Hjerte af vort Fædrelands store Digter Bjørnson, er en stor og ædel Tanke. At komme sammen som Brødre i Fars Hus, med kun et Sprog, det er ikke mindre ædelt. Det er noget, som maa tiltale hvert Mennekte, der tænker stort og ædelt.

Forfatteren ønsker en international Sprogkongres, hvor Delegerter fra forskellige Lande kunde komme sammen og vedtage saadanne Forandringer, hvad Sprogets Ordforraad angaar, som maatte findes hensigtsmæssige. Naar saa "Tutonish" kunde indføres i Skolerne som extra Studium en Time om Ugen, mener Forfatteren, at "Tutonish" i Løbet af 50 a 100 Aar vilde bliver anerkjendt over hele den teutoniske Verden. Vi vilde da have det samme beslægtede Sprog i Amerika, som i det fjære Fædreland. At "Tutonish" ikke er noget Lappværk, beviser den Omstændighed, at Forfatteren med sine grundige Sprogkundskaber har arbejdet derpaa — og det næsten udelukkende — i 30 Aar. Lad os høre andres Meninger om dette. Kunde vi ikke begynde at arbejde for en tutonish Sprogkongres?

D. J. D. Westheim
i "Decorah-Posten".

Nøl ikke, hvis du er overbevist om, at der er noget ideen med dig; forsøg at vinde Fugt med Sygdommen gennem at bruge Dr. Peter's Kuriko. Hr. N. W. Stipel, 125 Winthrop St., New Britain, Ct., skriver: "I mange Aar var jeg plaget med Udset paa Kroppen og ogsaa paa Næsen. Det syntes at blive værre og værre. Da begyndte jeg at søge Doktor, men jeg blev ikke bedre førend jeg begyndte at bruge Deres Kuriko. Da jeg havde taget fire Glasfer, var alt Udset forsvundet, og jeg var aldeles helbredet." Dr. Peter's Kuriko angriber Sygdommens Rod — Urenhederne i Blod i Sundhed sælger. Det er ikke en Apotekermedicin, men sælges til Forbrugerne direkte af Fabrikanten, Dr. Peter Fahrney, 112-114 So. Hoyne Ave., Chicago, Ill.

AN INCOME PRODUCER

Don't let your money lie idle. Make it earn something and thereby increase your income. We have a combined mining and oil stock that will not only increase immensely in value but will give you an income of

1 PER CENT per MONTH,
or 12 per cent per annum, on
the investment which is
GUARANTEED.

The Company owns
35 MINING PROPERTIES
—AND—
3600 ACRES of OIL LANDS
in Colorado. Has been operating its mines for five years and has hundreds of shaft and tunnel work done on them

Splendid **GOLD ORE** in Sight,
carrying excellent gold value, assaying from \$12 to \$50 per ton. If you want to make money, here is your chance. You have your choice of the guaranteed stock and the unguaranteed stock.

Write us for particulars, prospectus and maps.

Wm. G. SHAPCOTT AGENCY,

Gazette Bldg. **Colorado Springs, Colo.**
Bank References.

FRED. M. SCHLIMGEN.

Monuments

Hvis du har tænkt at faa et Granit eller Marmor-Monument i Vaar eller til Sommeren, kom og besøg os se det største og bedste Oplag som nogenstunde er fremvist her i Byen. Vi har i vort Varelager fem og otti nye og moderne Monumenter af Barre, Quincy, Montello, Waulau og St. Cloud Granit; ogsaa blaa og lyskuløret Marmor, hvilke vi kan sælge til rimelige Priser. Førsteklasses Arbejde og bedste Varer. Du kan du faa se med egne Øjne, hvad du faar for Pengene.

124 West Main Street,
Overfor Courthouse.

Madison, Wis